

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. De fine Religiosi Statûs. Thema. Nunc verò liberati à peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem verò vitam æternam. Rom. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

Deuteronomium, Virgam Moysis, visos contra Adversarios defendet ac
columnam Nubis & Ignis conserve. denique in coelestem promissionis cor-
mus & sequamur: Illa enim nos du- ram. lacte & melle divino ma-
cet, illa lumen affundet, perfectio- nantem feliciter intro-
nis obstacula detegit, devia ostendit, concordet reddet, atque inducet.

REGULA II. SUMMARI.
DE FINE SOCIETATIS.
EXHORTATIO I.
IN EANDEM REGULAM.
De fine Societatis JESU.

T H E M A.

Nunc verò liberati à peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem; finem verò vitam eternam. Rom. 6. 22.

VEL:

Finis hujus Societatis est, &c. Reg. 2. Summ.

QUONIAM finem suum appetunt: quaedam in eum naturæ instinctu feruntur, ac moventur: quaedam præviâ cognitione finis, motu & actione liberâ, in eum tendunt. Res animâ carentes, & animantia cætera, ipso naturæ pondere, aut instinctu in fines suos, moderante Authore naturæ, feruntur. & nunquam omnino aberrant: Homines verò, præviâ cognitione seipsum in finem suum movent: Sed hoc vel maximè est dolendum, feras animantes, cæteraque Conditoris opera, nunquam à fine suo aberrare; Homines verò, ratione eminentes, ita à fine suo plerumque deflectere, & res inanissimas sectarij

I.
Finis no-
stet in ha-
vita salus
& perfe-
ctio.

secularis ut juraveris, illos finem suum nec cognoscere, nec desiderare: Alios enim videas divitiis cumulandis, alios honoribus adipiscendis, alios voluptatibus & deliciis aucupandis ita, totâ vitâ, distentos, tanquam si in iis, finis eorum, beatitudo, atque omne bonum, positum collocatumque foret: cum tamen certum sit, illos, qui finem suum, beatitudinem scilicet æternam non intendunt, & non allequantur, in omnibus actum agere, nullam quietem, aut satietatem reperire, æternum abjectos, desolatos, tortos, inquietos, perditos, ac desperatos esse; a felicitate Beatorum excludendos; ac tyrannicæ Dæmonum potestati subjiciendos. quod milienis accidit, qui mundum hunc ingrediuntur, & per mortem egrediuntur, ac totâ vitâ, nunquam cognoscunt, quem in finem conditi, mundumque ingressi fuerint.

Ne & nos tum creationis, tum propriæ vocationis nostræ finis lateret, eum S. Ignatii Regula 2. nobis proposuit nimirum *Salutem & perfectionem propriam, & alienam*: Quem finem ut melius cognoscamus, plura æstimemus, & studiosius in eum feramur, præsentis exhortatione, eundem declarabimus.

I. Postquam divina Bonitas, nos à gravioribus delictis secularibus liberavit & in religiosum Ordinem, tanquam servos suos adscivit: Habemus fructum nostrum (justitiæ & servitii divini) in sanctificationem, salutem, perfectionem. Atque hic est finis noster in hac vita: Salus, Sanitas, Justitia, Perfectio, & Sanctimonia: quæ ex Analogia sanitatis corporis, (quæ & salus dicitur, ut

dum sternutanti, aut bibenti, salus operatur) nullo negotio cognoscitur. Tunc enim homini sua constat sanitas & salus, si temperamentum bonum, complexio humorum moderata, membra integra, partes illæxæ, munia & officia sua naturalia, ut edere, bibere, dormire, laborare, &c. rectè ac liberè exercere valeant. Pari ratione & animæ sua inest salus, quando, domitis passionibus vitiiisque subactis; temperamento est bono, potentiis integris & ad operationes spirituales, (quales sunt, preces fundere, Deum cognoscere, diligere, laudare, Sacramenta suscipere, &c.) expeditis. Secundum illud Eccli. 30. *Salus animæ est, in sanctitate justitiæ; & melior est auro & argento*. Atque ut in valetudine corporis, varii dantur gradus, dum alii sunt robusti, alii medicres, alii debiles; ita etiam in Spiritu & gratia.

At in quo hæc animæ salus, sanitas robusta, & perfectio, (ad quam, ex præsentis Regula, tum nobis, tum proximis procurandam incumbere impensè debemus,) consistit? An in longis, prolixisque orationibus? An in largis Eleemosynis? An in rigidis jejuniis, aut aliis corporis castigationibus? Nequaquam sanè; hæc enim non solum reperiri possunt in imperfectis, sed etiam in Pharisis & peccatoribus. Num igitur in paupertate & contemptu divitiarum? Minimè; quis enim Diogene in vase, loco Domus, habitante, & Bianthe, aurum suum omne, in mare projiciente, pauperior? Nec tamen perfectionem assecuti fuere. Nec ipsimet Novitii Religiosi, tamen omnia relinquunt,

O

quant,

1.
Finis no-
ster in hac
vita salus
& perfe-
ctio.

quant, hoc ipso perfectione beantur: in his paupertas est perfectionis initium, non finis: inchoatio, non consummatio. In quo igitur ea animæ salus & huius vitæ perfectio ac sanctificatio sita est?

S. Dionysius Areopagita L. De divinis Nomin. c. 12. ait: *Sanctitas est omni scelere libera, omnino perfecta, & omni ex parte immaculata puritas.* Quæ hæc tria complectitur: 1. *Puritatem animæ*, ut ea à peccatis, vitiis, passionibus, & pravis habitibus libera & immunis sit. 2. *Soliditatem virtutum*, Humilitatis, Patientiæ, Obedientiæ, Resignationis, &c. 3. *Consummationem Charitatis.* Ut nimirum anima, ope divinæ gratiæ adjuvata, eò perveniat; ut summum amoris gradum, qui in hac mortalitate obtineri potest, ascendat: Summum dico, non intensivè, cum Charitas in hac vita, semper crescere & intendi queat; sed summum, ratione modi diligendi, dum scilicet Deum super omnia, & omnia in ipso & propter ipsum duntaxat diligentes, ipsi, quantum vitæ huius fragilitas permittit, cogitatione, affectu, & operatione inhaeremus. De ejusmodi anima, dici potest illud, Psal. 44. *Astitit Regina* (vitiis & passionibus dominans,) *à dextris tuis, in vestitu deaurato:* (Charitatis) *circumdatus varietate,* (virtutum)

Hæc igitur est salus & sanitas animæ in hac vita, hæc est perfectio, quam nobis aliisque procurare debemus: Hæc est nobilissima optatissimaque Justitia, cujus fructus est sanctificatio, ad quam aspirare toto corde debemus: Hæc est omni ex parte immaculata pu-

ritas, in qua quiddam desiderabile à nobis est, eminenter reperimus, omnique concupiscendi rationes, ac boni utilis, jucundi, & honesti illecebras deprehendimus. Si enim Thesaurum utilem desideramus; perfectio est ejusmodi Thesaurus: nam *Simile est regnum Cælorum Thesauro abscondito in agro.* Matth. 3. Si Manna ad gultum & voluptatem appetimus; perfectio Manna est: *Vincenti dabo Manna absconditum.* Apoc. 2. Si honorem, dignitatem, & regnum ambimus; perfectio est regnum Dei, quod intra nos est, & quod indes à Patre cœlesti postulamus: *Adveniat regnum tuum.* O Thesaurus absconditus! ô Manna absconditum! ô regnum absconditum, non solum sæcularibus; sed etiam multis Religiosis! Et tamen Thesaurus, Manna, Regnum, omnibus mundi thesauris, delictis, & regnis, infinitè præstantius: de ea enim, sub Sapientiæ nomine, asserit Sapiens, *Thesaurus infinitus est hominibus.* Sap. 7. Ad quam, in altera vita, thesauri, delictis, regna sine fine in omnem æternitatem duratura subsequuntur.

II. Altera pars, seu alter finis, quem vi huius Regulæ, nobis aliisque procurare oportet, est vita æterna; *Finem vero vitam æternam:* id est, æterna corporis, animæque beatitudo obtinenda in cœlesti Patria. Verùm ut clariùs hunc finem nobilissimum cognoscamus, plurius æstimemus, & totis viribus ad eum obtinendum contendamus; quid est *Vita æterna*? I. Est expultrix ac fugatrix mortis temporalis & æternæ, quæ stipendium & supplicium peccati

peccati est. 2. Est vita vitalis & perfecta, quæ animalis, quæ humana, quæ Angelica, quæ divina est, omnibus boni radix. Vivit ibi memoria, recordatione omnium præteritorum: vivit ibi intellectus, cognitione & visione Dei: vivit ibi voluntas, fruitione omnis boni: vivit ibi appetitus concupiscibilis & irascibilis, & sensus omnes, suisque fruuntur deliciis: Verbo includit hæc vita omnes delicias, opes, honores, & omnium vitarum, sensuum, potentiarum oblectationes. Vitam hanc pulchre describit S. Augustinus L. 22. de Civ. Dei. 30. *Quanta, inquit, erit ibi felicitas, ubi nullum erit malum, nullum latebit bonum, vacabitur Dei laudibus, qui erit omnia in omnibus. Beati qui habitant in Domotua, Domine, in sæcula sæculorum laudabunt Te. Deinde præmium Beatorum essentialiter exponit. Præmium virtutis erit ipse, qui virtutem dedit, & qui scriptum, quo melius aut majus nihil potest esse, promisit: quid enim est aliud, quod per Prophetam dixit: Ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi plebs: ego ero, quæcunque ab omnibus honeste desiderantur, & vita, & salus, & vitæ, & copia, & gloria, & honor, & pax, & omnia bona; sic enim & illud recte intelligitur, erit Deus omnia in omnibus, ipse sine erit desideriorum nostrorum.*

Deinde erit vita hæc, non mille annorum, non mille millionum annorum, sed æterna: æterna enim esse debet ut sit beata. Teste S. Augustino l. 83. quæst. 35. *Quid enim est, ait, aliud beatè vivere, nisi æternum aliquid cognoscendo habere? Quæ circa ea demum vita beata, quæ æterna est: Quid verò æternum est, &*

quod æternitate animam afficit, nisi Deus? Unde Christus ait Joan. 17. Hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti JESUM Christum. Quid verò est æternitas? Est duratio semper præsens, est unum perpetuum hodie, quod non transit in præteritum & futurum. Quid est æternitas? Est ævum ævorum, ait S. Dionysius de Divin. Nom. c. 10. quod non interit, sed eodem modo semper se habet. Quid est æternitas? est stabilis immutabilitas & immortalitas. Quam diu durabit æternitas? Semper: post mille annos, post centum millia annorum, post mille milliones annorum, necdum finis, necdum medium, necdum principium æternitatis; sed ejus mensura est semper: quamdiu durabit semper, tamdiu durabit æternitas. Quamdiu Cælum erit Cælum, quamdiu Terra erit Terra, quamdiu Deus erit Deus, tamdiu durabit æternitas, tamdiu Beati erunt Beati; sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Hæc ergo est vitæ beatæ æternitas, quæ ut ait Boëtius L. 5. de Consol. Prosa 6. Est interminabilis vitæ, tota simul & perfecta possessio. O chara veritas! inquit Sanctus Augustinus: vera æternitas, æterna felicitas, Deus meus!

Videtis, Charissimi, quam sublimem & præstantem Societas nostra sibi finem præfixum habeat, ad quem toto conatu tendere & aspirare debemus. Hic finis fuit, ad quem Christus Dominus noster è cælo in terras descendit; ut mundum salvificet: Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. Joan. 10. Vitam gratiæ & gloriæ, vi-

tam æternam. Hic est finis ad quem à Christo vocati & missi sunt Apostoli; *Sicut misit me vivens Pater & ego misit vos: Ite in mundum universum & predicare Evangelium omni Creature; qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit: Et habebit finem, vitam æternam.* Hic finis quoque nobis propolitus est & præfixus: *Attende tibi & Doctrina, infra in illis, hoc enim faciens, & teipsum saluum facies, & qui te audiunt.* 1. Tim. 4. 16. Hic finis duplex sibi quodammodo subordinatus est, & mutuo alterum alter adjuvat, nec tantum accidentaliter sibi copulatur, sed potius ex natura hujus nostri Institututi, ita cohæret, ut ambo se mutuo pervadant, afficiant, modificent & promoveant: Nam salus perfectio propria, mirificè promovet alienam, atque ad eam necessaria est: studium salutis & perfectionis alienæ, incrementum est propriæ.

Quapropter Dilectissimi; cum jam nobilissimum finem nostrum, scilicet salutem propriam & alienam, cognoverimus, ejusque præstantiam, nobilitatem & sublimitatem perspexerimus; maximi illum semper faciamus & ad eum viribus totis contendamus. Primò salutem animæ nostræ & perfectionem

propriam, tanquam thesaurum incomparabilem, Manna suavissimum, regnum animæ nobilissimum. Deinde alienam; ut tam nos, quàm alios plurimos ad felicem æternitatem, ac vitam beatam perducere allaboremus. Hic est denarius, quem in vinea Domini laborando, toto vitæ nostræ die, acquirere nobis aliisque satagimus. Hæc est merces nostræ copiosa in Cœlis: Hæc est Corona gloriæ, quæ post bonum certamen nobis est reposita. Ad hunc finem, parentes, patriam, amicos, & omnia reliquimus; ad hunc finem, mundum & omnia, quæ in mundo possidebamur, aut sperare poteramus, deseruimus: ad hunc finem è mundi diluvio ad Religionis arcam confugimus; quare omnem industriam, conatumque adhibeamus; ut liberati à peccato, servi autem facti Deo, fructum nostrum habeamus in sanctificationem, finem verò vitam æternam; id est ut tandem ad claram Dei optimi maximi, visionem, amorem, fruitionem, in quo consistit æterna beatitudo & salus, cum plurimis aliis, feliciter eluctemur.

EXHOR-